

ZANNEMIE

EN DE BENDE!

Samen
op reis.

Lesmap

Je komt binnenkort met je klas naar een voorstelling van Zannemie! Bekijk alvast de [showclip](#) bij de voorstelling.

Deze lesmap bij de voorstelling 'Samen op reis' kan gebruikt worden voor en na de voorstelling. Ze kan ook op zichzelf gebruikt worden als aanvulling bij de (muzische) lessen in de klas. Ze is gericht op kinderen van 6 tot 10 jaar. Je kan de opdrachten zelf naar wens vereenvoudigen of uitbreiden op maat van je klas.

Je vindt bij enkele opdrachten ook video's die de les ondersteunen. Je kan steeds rechtstreeks doorklikken naar ons YouTube kanaal vanuit de tekst hieronder. Of vind [hier](#) de volledige playlist van de lesmap.

De meeste liedjes uit de voorstelling kan je ook beluisteren via je favoriete streamingplatform. Zoek 'Zannemie - Samen op reis.'

Alle bijlagen bij de oefeningen vind je onderaan deze lesmap.

1

Woord/Drama opdracht 'Alles klaar voor de reis'

Doelen:

De kinderen maken kennis met het thema van de voorstelling 'Samen op reis'.
De kinderen delen hun eigen ervaringen over het thema met de groep.
De kinderen verwerken hun gedeelde ervaring in een korte woord/drama opdracht en gebruiken bewust taal, hun lichaam en de ruimte.

Materiaal:

- reisspullen als attributen
- [Video](#) 'Samen op reis: Alles klaar.'
- ruimte om te bewegen
- werkblad 'de 5 W's' (zie bijlage)

Op reis!

Start met de inleidende [Video](#) 'Samen op reis: Alles klaar.'
Houd daarna een klasgesprekje.

Probeer een gesprek op gang te brengen over de kinderen hun eigen ervaring met het voorbereiden van een reis. Check ook even of de kinderen (graag) reizen. Voorbeeldvragen: Waar ging deze video over? Hoe zag je dat of hoorde je dat? Is logeren ook een beetje reizen? Of houdt jouw familie meer van een staycation? Welke dingen doe jij als je je voorbereidt op een vertrek? Of je ouders? Enz.

Verbeelden: de 5 W's van 'Woord'

- Bespreek kort hoe de video gemaakt is. De kinderen in de video 'verbeelden' het thema van dit lied: vertrekken op reis. Noem voorbeelden op. **Wie** zie je in beeld (kinderen, ouders, ...?) **Wat** doen ze? **Waarom** doen ze dat? **Wat** hebben ze bij? **Wat** zeggen ze? **Waar** zijn ze? **Wanneer** speelt het zich af (winter, zomer, nacht...)?
- Kunnen jullie je eigen versie maken van een inpakritueel en aan elkaar laten zien? Verdeel de klas in groepjes en spreek af hoe lang elk toneelstukje mag duren (niet langer dan 3 minuten!) Zoek een eigen, rustige plek om te overleggen en te oefenen. Houd bij het maken rekening met de 5 W's. Wie, wat, waarom, waar, wanneer? Noteer de belangrijkste elementen van je plan kort op het werkblad. (Zie bijlagen.)
 - Denk na **wie** je bent in het verhaal (jezelf, mama, opa...): hoe kan je dat zien, horen, weten?
 - Denk na **wat** je gaat doen: doe je alles wat in de tekst van het lied zit, of maak je een heel eigen versie? Spreek dit goed af. Ga je iets zeggen? Spreek dan kort en duidelijk!
 - **Waarom** doe je het? (Vakantie, vertrek, logeerpartij...?)
 - Spreek ook af **waar** je bent in het verhaal. Ben je in een tuin of op een parking of voor je huis of op een vliegveld? Weet je publiek dat? Hoe kan je dat laten zien, weten, horen? Hoe doe je dat bij het uitbeelden?
 - Denk na over **waar** je staat en beweegt. In het verhaal maar dus ook in het echt. Plan al je acties zorgvuldig, spreek af naar waar je beweegt en kijkt. Tip: sta bijvoorbeeld nooit te lang met je rug naar je publiek.
 - **Wanneer** speelt je reisverhaal zich af? Is het ochtend, dit jaar of een eeuw geleden? Hoe kan je publiek dat zien, horen?
- Laat aan elkaar zien en bespreek kort. Was het leuk om te doen? Leuk om te kijken? Waarom? Heb je aan alle W's gedacht? Enz.

Tip: Je kan deze opdracht kort houden en vooral improviseren of zorgvuldig voorbereiden met het werkblad van 'de 5 W's' en voldoende repetitietijd.

Uitbreiding: plan een opname zodat je je eigen videoclip kan maken. Onderzoek de opnamemogelijkheden: welk materiaal heb je en kan je gebruiken? (Denk aan camera, bewerkingsprogramma's...) Zoek een geschikte plek om op te nemen met niet te veel ongewenst geluid en voldoende licht. Succes!!

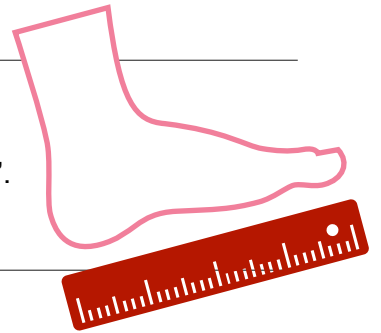

2

Over ijsjes en koeien: 'ecologische voetafdruk' onderzoek en beeldopdracht

Doe:

Leerlingen delen ervaring en kennis met elkaar in een klasgesprek.
Ze zoeken gericht informatie op over het onderwerp 'ecologische voetafdruk'.
Ze verwerken hun nieuwe kennis op een creatieve manier.

Materiaal:

- Video '[Over ijsjes en koeien](#)'.
- Veilige webbrowser, krantenartikels enz. voor opzoekwerk.
- Lijmstiften, scharen, tekenmateriaal, tekenpapier.
- Video '[Boegaloe](#)'

Klasgesprek:

Zannemie wil in de voorstelling op vakantie met heel haar bende en doet erg haar best om het iedereen naar zijn zin te maken. Pistache is enthousiast om mee te gaan maar is tijdens het plannen ook wel bezorgd om hun ecologische voetafdruk.

Vraag de kinderen of ze weten wat dit betekent. Hoe zit dat met hun eigen vakanties? Wordt daar wel eens gesproken over de impact van een reis op onze planeet en onze gezondheid?
En waar gaan de kinderen op vakantie? Ver weg? Dichtbij?

Verzamel jullie kennis en bespreek waar je meer over wil weten. Haal er eens verschillende informatiebronnen bij. Online kan je wellicht informatie vinden, maar ook in kranten en in de bibliotheek misschien? Of ken je misschien iemand die een specialist terzake is? Zoals een bioloog of wetenschapper?

Verwerking:

Welke zijn de belangrijke dingen die je hebt besproken en wil onthouden? Maak er een poster van voor in de klas.

- Werk in groepjes van 3 à 4. Ga aan de slag met krantenknipsels, stukjes artikel of titels, foto's enzovoort. Vul aan met eigen notities en tekeningen en een passende titel.
- Zorg dat de poster de aandacht trekt en duidelijk is. Belangrijke woorden uit de artikels kan je bijvoorbeeld een nadruk geven of laten opvallen door ze met stift of stempels naast of over het artikel te herhalen.
- Maar wees ook beeldend creatief. Gebruik bv. een transfer techniek om foto's rechtstreeks over te drukken op je poster (zie voorbeeld van werkmethode in bijlage) of maak een toffe collage van verschillende foto's.
- Hang jullie posters zichtbaar op in de school voor de andere leerlingen!

Boegaloe:

Zannemie bedenkt haar eigen oplossing voor het ijsjesprobleem. Is die realistisch? Misschien niet, maar het levert wel een leuk lied op! Kijk en luister alvast naar een [fragmentje](#).

Doel:

De leerlingen kunnen aan de hand van een simpele partituur en een klinkend voorbeeld een eenvoudige melodie en een eenvoudig ritme naspelen.

De leerlingen hanteren de instrumenten op de juiste manier en spelen niet te luid of te zacht.

De leerlingen luisteren naar het tempo van de muziek en passen zich daaraan aan tijdens het meespelen.

Materiaal:

- Video [Alles klaar 1](#)
- Video [Alles klaar 2](#)
- Melodisch slagwerk (klankstaven, boomwackers, klokkenspel,...)
- Ritmische instrumenten
- Schoenen
- Afgedrukte ritmeroosters of afbeelding aan bord

Oefening 1

Oefen met de [oefenvideo!](#) Stop af en toe de video om eerst samen deze oefeningen te doen:

Alles klaar: melodie

Kijk met de klas goed naar het rooster hiernaast.
Welke klanken heb je nodig? Wie speelt welke toon?
En in welk vakje? In welke vakjes moet je niet spelen?
(Lege vakjes.)

Duid in een regelmatig, maar niet te snel tempo
elk vakje aan (van links naar rechts, dan
volgende rij enz.) terwijl de klas probeert om
op het juiste moment te spelen.

1	2	3	4	1	2	3	4
■		■		■			
■		■		■			
■		■		■			
■		■		■			

Alles klaar: ritme

Heb je schoenen bij?
Of kan je je schoenen even
uitdoen?
Zet je op de grond of voor een
bank waar je met de schoenen op
mag tikken (niet slaan of gooien!)
Volg de bewegingen van de pijlen
om de schoenen in het juiste ritme
te laten klinken (blauw is heffen,

rood is neerzetten). Probeer eerst traag terwijl jullie
dirigent traag telt en de juiste vakjes aanwijst zonder
aarzelen of stoppen.

Probeer het nu nog eens met de [oefenvideo!](#)

Nood aan meer uitdaging? Kijk op de volgende bladzijde!

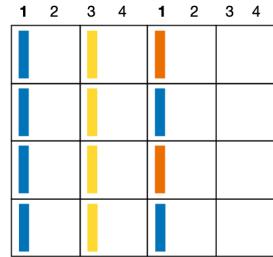
1	2	3	4	1	2	3	4
↑	↓	↑	↓	↑	↓	↓	
↑	↓	↑	↓	↑	↓	↓	
↑	↓	↑	↓	↑	↓	↓	
↑	↓	↑	↓	↑	↓	↓	

Oefening 2 (Uitbreiding naar boven)

Oefen samen met deze [oefenvideo!](#)

Alles klaar: melodie

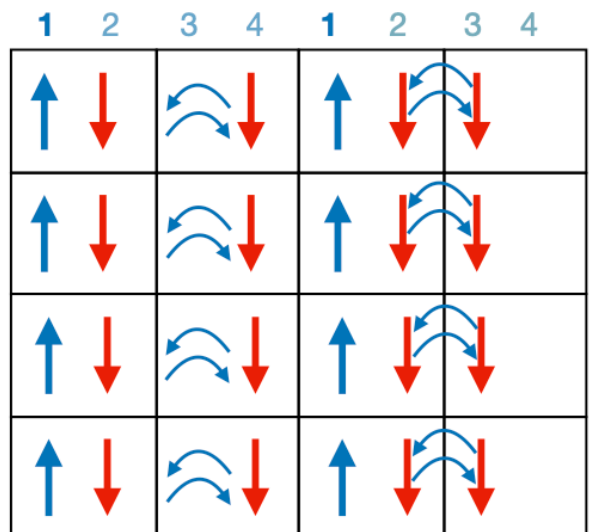
Leerlingen die uitdaging willen?
Zie hier het notenbeeld voor leerlingen met een
eigen instrument:

Ook deze melodie kan je erbij spelen:

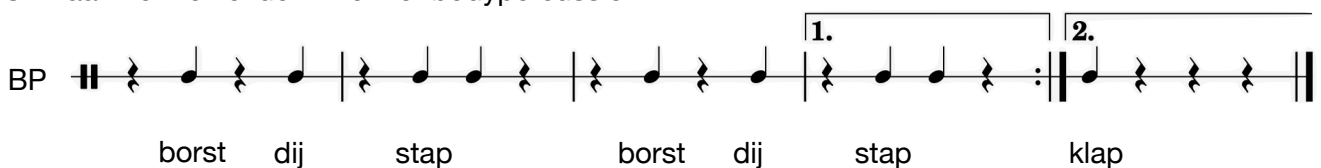

Alles klaar: ritme

Klaar voor nog een uitdaging? Speel het ritme met 3 schoenen, zoals de kinderen in de video!
Hiervoor kijk je eerst aandachtig naar de oefenvideo.

Of maak het hetzelfde ritme met bodypercussie:

Doelen:

De leerlingen tonen zich bereid om naar nieuwe muziek te luisteren, ook als dit niet hun eigen stijl van voorkeur is.

De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen wat de term 'wereldmuziek' betekent.

De leerlingen kunnen enkele stijlkenmerken van een luisterfragment benoemen aan de hand van een kenmerkenlijst.

De leerlingen kunnen benoemen waarom ze een bepaalde stijl van muziek wel of niet persoonlijk kunnen appreciëren.

Materiaal:

- Voorbeeldfragmenten.
- Degelijke geluidsinstallatie (bv. kwalitatieve bluetoothbox).
- Kenmerkenlijst aan bord of afgedrukt voor de leerlingen.

Muzikale eigenschappen

Dit is een luisteropdracht waarin je enkele stijlen uit de wereldmuziek ontdekt. Wat betekent wereldmuziek eigenlijk? Wat denken de kinderen? Zoek samen ook eens de term op.

Om gericht naar de muziek te luisteren moet je weten wát je wil beluisteren in de muziek.

Bespreek daarom kort enkele belangrijke woorden zoals 'ritme', 'melodie', 'tempo', 'instrumenten' en 'sfeer' die je nodig hebt om met elkaar over de muziek te kunnen praten.

- **Ritme:** de opeenvolging van veel of weinig klanken en lange en korte klanken. Ritme is wat je kan naklappen in de muziek.
- **Melodie:** de opeenvolging van hoge en lage tonen. Melodie is wat je kan neuriën in de muziek.
- **Tempo:** de snelheid van de puls in de muziek, de snelheid waarop je er op zou stappen of wiegen.
- **Instrumenten:** welke instrumenten kennen de kinderen al en welke staan in de checklist en moeten jullie misschien eerst even opzoeken?
- **Sfeer:** welke woorden kan je bedenken om de sfeer van muziek te benoemen? Denk aan allerlei soorten muziek die je al gehoord hebt en woorden die erbij passen zoals 'rustgevend', 'ontspannend', 'ingetogen', 'opgewekt', 'dansbaar', 'opzwepend', 'gevoelig', 'krachtig', 'heroïsch'. Kan de klas het rijtje zelf nog wat aanvullen?

Bekijk ook op voorhand de checklist (zie bijlage) die je kan gebruiken om per muziekstijl typische eigenschappen van de muziek te horen en noteren.

Beluisteren en bespreken van muziekfragmenten

- Per voorbeeldfragment dat je online kan vinden lees je ook de muziekstijl waarin het is geschreven.
- Duid per fragment na het luisteren klassikaal de eigenschappen aan die je denkt te hebben gehoord. Schrijf gerust in de lege vakjes je eigen toevoegingen. Misschien heeft niet iedereen hetzelfde gehoord? Beluister eventueel nog een keer.
- Na het beluisteren en analyseren van alle fragmenten, mag iedereen even aangeven welke stijlen ze persoonlijk leuk vinden en waarom.

Tip: Spreek op voorhand af dat tijdens de oefening alle kinderen hun persoonlijke commentaren voor zich houden, zodat iedereen onbevooroordeeld kan luisteren en analyseren. Leg uit dat ze nadien hun eigen voorkeur mogen benoemen.

Fragment 1: [Batucada](#), Samba Salad (uit: 'wereldfeest, 12 swingende kinderliedjes')
Stijl: Braziliaanse Samba

Fragment 2: [Guantanamera](#), Joseito Fernández (uit: 'La música de la bodeguita del medio')
Stijl: Cubaanse Salsa

Fragment 3: [Adiós Muchachos](#), Carlos Gardel (uit: 'Todo Gardel' 1928 - 1')
Stijl: Tango

Fragment 4: [RU4 Reel](#), Laurel Canyon Ramblers (uit: 'Country Fiddlers')
Stijl: Country Fiddle muziek

Fragment 5: [Makoun Oumou](#), Fatoumata Diawara (uit: 'Fatou')
Stijl: Afrikaanse balade uit Mali

Heb je wat gehad aan onze lesmap? Heb je een leuke of interessante reactie bij de voorstelling? Heb je een vraag? Laat het weten op info@zannemie.be.

Meer van Zannemie op www.zannemie.be, op online muziekplatformen en Facebook en Instagram.

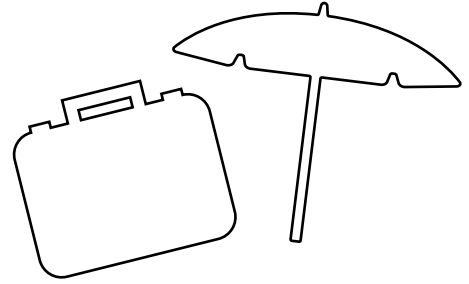
Tot binnenkort in de voorstelling!
Zannemie.

Bijlagen

Inhoud

- Invulblad 'Alles klaar voor de reis?'
- 5 W's werkblad
- Fototransfer werkwijze
- Ritmerooster 'Alles klaar' oefening 1 melodie
- Ritmerooster 'Alles klaar' oefening 1 ritme
- Ritmerooster 'Alles klaar' oefening 2 ritme (uitbreiding)
- Checklist luisterfragmenten

Alles klaar voor de reis?

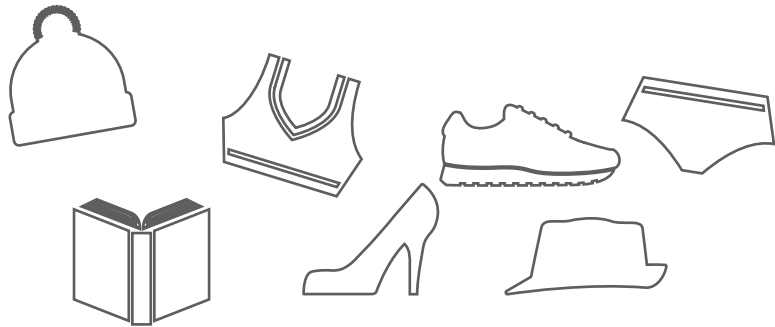
Wie pakt de _____? Ik!

Wie heeft zijn _____ bij? Ikke!

Is er al een _____? Ja!

Hé, die _____ is van mij.

**Is alles klaar?
Is alles klaar?
Alles in orde?
Alles klaar?**

Wie wil _____? Ik!

Wie _____? Ikke!

Zijn jullie al _____? Ja!!

Ok, _____.

**Is alles klaar?
Is alles klaar?
Alles in orde?
Alles klaar?**

**Alles is klaar.
Alles is klaar.
Alles in orde.
Alles klaar?!**

Groepje (jullie namen):

5 W W W W W's

-
-
-
-

Onze 5 W's (niet te lang schrijven, vooral oefenen!)

WIE

Wie zijn jullie? Een stel vrienden? Een familie? ...

WAT

Dit is al bepaald door de opdracht. Jullie vertrekken op reis. Maar de details kan je zelf bepalen. Wat neem je mee? Wat wil je nog doen of in prde brengen voor vertrek? Enz.

WAAR

Waar zijn jullie? Van waar kom je? Of waar ga je naartoe?

WANNEER

Is het ochtend, middag, avond? Is het weekend, schooldag, vakantie? Winter, zomer? ...

Foto transfer

Benodigheden

- Foto/Afbeelding: Een laserprint of fotokopie (inkjet werkt niet goed).
- Thinner of Aceton: Oplosmiddel (nagellakverwijderaar met hoge concentratie aceton werkt ook).
- Ondergrond: Hout, karton of stevig papier.
- Wrijfvoorwerp: Lepel of bankpasje.
- Veiligheid: Handschoenen en een goed geventileerde ruimte (dampen zijn schadelijk).

Stappenplan

1. Print in spiegelbeeld: Zorg ervoor dat de afbeelding in spiegelbeeld is afgedrukt, zodat deze na overdracht in de juiste richting staat. Of weet dt je foto omgedraaid zal staan op je poster.
2. Voorbereiding: Leg de print met de bedrukte zijde naar beneden op de ondergrond.
3. Thinner aanbrengen: Maak de achterkant van de print vochtig met thinner/aceton. Dit kan met een kwastje of een wattenstaafje. Zorg dat het papier goed verzadigd is, maar niet drupt.
4. Wrijven: Wrijf stevig en gelijkmatig met de bolle kant van een lepel of een bankpasje over de achterkant van het papier. De afbeelding wordt nu overgebracht.
5. Controleer en verwijder: Til voorzichtig een hoekje op om te kijken of de overdracht is gelukt. Als het resultaat goed is, verwijder je het papier.

Belangrijke tips

- Werk snel: Thinner en aceton verdampen erg snel.
- Niet te veel vloeistof: Te veel vloeistof kan de inkt doen uitlopen (bloeden).
- Toner nodig: De techniek werkt doordat de vloeistof de toner (plasticdeeltjes) van de laserprint oplost.

Let op: Thinner is een agressief oplosmiddel. Bescherm jullie huid en werk in een geventileerde ruimte.

Alles klaar: melodie

Oefening 1

1 2 3 4 1 2 3 4

Alles klaar: ritme

Oefening 1

1

2

3

4

1

2

3

4

Alles klaar: ritme

Oefening 2

1

2

3

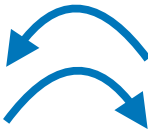
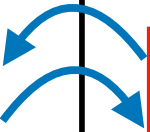
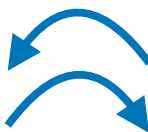
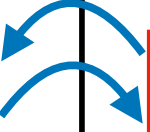
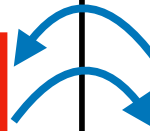
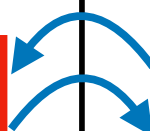
4

1

2

3

4

Fragment: _____

Ritme	Melodie	Tempo	Instrumenten	Sfeer
Gemakkelijk om mee te klappen	Zachtjes kabbelend	Traag, rustig	Veel percussie	Rustgevend
Ingewikkelde ritmes	Beweeglijk met veel moeilijke sprongen	Snel	Veel zang	Dansbaar
Veel ritmes door elkaar	Veel herhaling	Wandeltempo	Gitaar of ander tokkelinstrument	Druk
Wiegende ritmes	Niet echt een melodie te horen	Heel snel	Blaasinstrument	Gevoelig
Opzwepende ritmes	Gemakkelijk mee te zingen	Het tempo wisselt, soms traag, soms snel	Piano	Indrukwekkend

Welke opmerkingen heeft de klas nog bij deze muziek?

ZAN
*N
MIE
E